

Dag van de vluchtelingen: gevlucht, gezien, geliefd – Mattheus 25: “Ik was een vreemdeling en jullie namen mij op”.

Orde van dienst:

Welkom en inleiding.

Votum en zegengroet

Psalm 146 (wisselzang)

Wet: Leviticus 19: 1-37

Psalm 119: 21

Gebed

Kinderen: Lazarus.

Psalm 72: 7

Lezen: Romeinen 12: 9-21

Preek

Liedboek 459 (oude LB) Door de nacht van strijd en zorgen.

Gebed

Collecte

Sela: Gebed om vrijheid

Zegen.

Inleiding voor de dienst:

Op 20 juni is het de dag van de vluchtelingen.

Een dag, die door de Verenigde Naties is vastgesteld.

Misschien zegt u: het is elke dag ‘vluchtelingendag’.

Elke dag zie ik de beelden op TV. Van vluchtelingen in overvolle kampen.

Dia.

Vluchtelingen in overvolle rubberboten op de Middellandse zee. Vluchtelingen in de modder. In

tranen. Voor grote rollen prikkeldraad, hoge muren, gesloten grenzen, gesloten harten.

Iedere keer is het weer moeilijk om te zien. Je voelt je onmachtig.

Je hart scheurt bij zoveel verdriet.

Of misschien erger je je wel. Vind je het te veel.

Vind je in je hart, dat al die vreemdelingen teruggestuurd moeten worden naar hun eigen land.

Omdat ze alleen maar voor onze welvaart komen. In je hart ben je het eens met de schreeuwers voor de gemeentehuizen, die geen AZC in hun gemeente willen.

Je hebt de neiging om afstand te houden.

Dan is zo’n “Dag van de vluchteling” wel goed.

Want we zijn samen. We zijn niet onmachtig. We zijn welvarend. We geloven in God en in barmhartigheid. We kunnen bidden. We hebben veel te geven.

En als je je ergert, dan is het goed om nog eens goed te kijken en te zien wat het betekent om te moeten vluchten. Alles achter te laten. Je man te missen, omdat hij voor je ogen is vermoord. Je familie te missen. Om jarenlang in een overvol AZC in een klein kamertje te moeten wachten, te wachten, te wachten....

In een vreemd land, vreemde taal, vreemde gewoonten.... Bijna behandeld te worden als crimineel.

Deze week nog was er zomaar een bericht op Nieuwsuur.

Over een man uit Syrië, Aleppo. Een vader.

Aleppo wordt zwaar bevochten. Door Assad zelf. Elke dag bommen, mortiergranaten, bomvaten.

Zelfs ziekenhuizen en scholen worden aangevallen. Door hun eigen president.

Die vader had drie kinderen en hij wilde zijn gezin in veiligheid brengen.

Hij had gehoord, dat het in Nederland veilig was. En dat je in Nederland binnen 2 of 3 maanden gezinshereniging kon krijgen. Hij is toen naar Nederland gevlucht. Voor veel geld. Zijn gezin liet hij achter in Aleppo. Maar in Nederland ging alles niet zo makkelijk.

Hij kwam in de procedure. Moest eerst zelf een status krijgen. En zijn vrouw en kinderen zouden misschien pas over 2 jaar kunnen komen. Nu zit hij in Groningen, in een kaal centrum tussen prikkeldraad. Hij belt elke dag naar Aleppo en hoort de angst in de stem van zijn vrouw en kinderen.

Op de achtergrond hoort hij bommen vallen en mortieren inslaan.

Gisteren is de straat waarin hij woonde in puin gebombardeerd.

Een van de 60 miljoen verhalen.

En dan leeft zijn familie nog. Is er nog niemand vermoord of verkracht.

Ik kwam dit gedicht tegen:

Noem mij geen vreemdeling:
mijn woorden klinken vreemd,
maar mijn gevoelens zijn dezelfde als die van jou.

Dia.

Noem mij geen vreemdeling:
ik wil mensen dicht bij me,
omdat het zo koud is en kil
diep in mijn hart.

Noem mij geen vreemdeling:
de grond waarop wij lopen is dezelfde,
maar niet het 'belofde land'
dat ik had verwacht.

Noem mij geen vreemdeling:
grenzen zijn mensenwerk,
scheidingsmuren bouwen wij zelf
en isoleren ook jou.

Noem mij geen vreemdeling:
ik zoek zoals jij vrede en recht
in naam van God,
zo is er maar één....

Op dit moment zijn er zo'n 60 miljoen vluchtelingen op onze aarde. Met 60 miljoen vluchtverhalen.

Voor de kinderen: Lazarus.

Preek:

Een paar weken geleden kwam ik een vluchteling tegen.

Hij was in Egypte geboren. Maar nu was hij op de vlucht: mensen wilden hem doden.

Het was een nette man. Hoog opgeleid. Sprak een aantal talen.

Maar: aan alles kon je merken, dat hij bang was. Zijn ogen keken voortdurend schichtig rond.

Met gebaren en halve woorden vertelde hij mij zijn verhaal.

Hij vertelde, dat de situatie in zijn land erg slecht was. Er was veel geweld en discriminatie. De etnische minderheid waartoe hij behoorde, werd zwaar onderdrukt. Hoe meer hij vertelde over de haat en het geweld, waaronder zijn volk leed, hoe meer medelijden ik met hem kreeg.

Totdat hij vertelde, dat hij was gevlucht, omdat hij een moord had begaan!

Hij werd gezocht! Er kleefde bloed aan zijn handen. Ik merkte, dat ik meteen met andere ogen naar hem keek.

Later las ik, dat hij onderdak had gekregen bij een boer. Die wilde hem wel helpen en had hem onderkomen gegeven. Hij wilde niet meer terugdenken aan het verleden van Moesa.

Zo heette hij: Moesa.

Hij had Moesa werk gegeven en, ja, hij had hem zelfs een van zijn zeven dochters tot vrouw gegeven!

Moesa is 40 jaar later toch teruggegaan naar zijn land en heeft toen veel betekend voor zijn onderdrukte volk.

Dit is het vluchtverhaal van Moesa. In het hebreuws zeggen mensen Moshe.

Wij zeggen Mozes. Zijn vluchtverhaal kun je lezen in het boek Exodus.

Thema: **Wees goed voor vreemdelingen.**

Thema-dia

- Want
1. God is goed voor vreemdelingen
 2. wij waren zelf vreemdelingen
 3. we zijn nog steeds vreemdelingen

1. De wereld is vol vreemdelingen. Handelaars, diplomaten, studenten op verre stades, gastarbeiders, toeristen, blauwhelmen, vluchtelingen, moslims....

Hoe kijk je daarnaar?

Veel vreemdelingen zijn in Nederland welkom. Handelaars en toeristen bijvoorbeeld. Want die brengen geld in het laatje.

Maar al die Polen, Marokkanen, Antillianen of al die vluchtelingen uit Afrika of Syrië en Afghanistan.

Mensen roepen: "Die kosten alleen maar geld. Pakken onze banen af. Onze huizen. Gooien stoeptegels naar bussen. Straks staat Nederland vol moskeeën".

Veel kijken wordt getekend door angst en egoïsme.

Angst, omdat het er zoveel zijn. Angst, omdat ze vreemd zijn. Angst, omdat we de aanslagen zien.

Egoïsme. Omdat we bang zijn voor onze welvaart. We hebben het goed in Nederland en vinden het moeilijk om anderen daarin te laten delen.

Vreemdelingenhaat is een gif, dat makkelijk binnenkomt.

Hoe kijkt God naar vreemdelingen en vluchtelingen?

Met barmhartigheid.

En in dat woord barmhartigheid zit het woordje hart. God heeft hart voor vreemdelingen, omdat hij weet hoe kwetsbaar vreemdelingen zijn. Ze hebben geen bezit. Geen grond. Geen rechten. Geen inkomen. Andere taal. Altijd aangewezen op de hulp en de barmhartigheid van mensen om je heen. Alleen: daar kun je niet altijd op rekenen. Op de barmhartigheid van anderen.

Om je heen zie je veel discriminatie, haat, onverschilligheid, argwaan.

Dus zorgt de HERE er zelf voor, dat ze liefde en zorg ontvangen.

Dia.

Zoals in Leviticus 19: 34: *"Behandel vreemdelingen, die bij jullie wonen als geboren Israëlieten. Heb hen lief als jezelf...."*.

En hij zet er zijn eigen handtekening onder: "Ik ben de HEER, jullie God".

Dia.

In de Bijbel kom je ze overal tegen. Vreemdelingen.

Abraham was een vreemdeling. Hij vertrok uit Ur naar Kanaan. Zijn enige eigen bezit was een graf.

Het graf van Sarah in Hebron.

Jakob en zijn familie waren jarenlang vreemdelingen in Egypte.

Het volk Israel was 400 jaar vreemdeling in Egypte. Zwaar gediscrimineerd.

Later kreeg het volk een eigen land. Kanaan. Eindelijk een eigen thuis.

Maar toen werd het volk overstroomd door vreemdelingen uit de volken eromheen.

Kanaan lag op een knooppunt van karavaanroutes.

Dia.

Op het raakpunt van Afrika, Azië en Europa.

Er waren dus altijd vreemdelingen.

En veel vreemdelingen kregen van God bescherming. Wij zouden zeggen: "positieve discriminatie".
Kijk eens hoe goed God voor hen zorgt: Dia.

*Als het **sabbat** was, mochten ook de vreemdelingen rusten. Ze waren namelijk vaak bij de Israëlieten in dienst, omdat ze geen eigen grond hadden en dus geen eigen bron, akker of wijngaard. Maar de Israëlieten mochten hen niet uitbuiten. Alsof het slaven waren.

*Als het **graan** werd gemaaid, mochten boeren niet alles van het land halen. Wat op de grond viel en wat aan de rand stond was voor de arme, de wees en de vreemdeling.

*De Israëlieten moesten **tienden** betalen. Een soort belasting. En dat geld ging naar de "Leviet, de vreemdeling, de wees en de weduwe, zodat zij ook te eten hadden".

*Israël kende mooie uitbundige **feesten**. Pascha, loofhutten...feesten die dagen konden duren. Vol muziek, eten en drinken. Die feesten waren ook voor de "Levieten, vreemdelingen, wezen en weduwen". Zij mochten mee-eten van het offervlees, meedrinken van de wijn.

Zie je hoe liefdevol de HERE voor al die kwetsbare mensen zorgt!

Hij gebruikt zijn kracht niet om te vernietigen, maar om te scheppen, om te beschermen. Hij wil een toevlucht zijn. Een asielpaats. Een beschermer tegen geweld en uitbuiting.

Wat een mooie God!

En als de Here kwaad wordt op zijn kinderen, als hij toorn en straft, dan is dat vaak omdat zijn volk hem loslaat en zijn goede, liefdevolle geboden vergeet. Lees het boek Amos maar eens. Daar is de HERE woedend op zijn volk, omdat ze de weduwe, de arme, de wees en de vreemdeling onrecht aandoen.

En je vindt dat terug bij Jezus.

Hij geneest. Hij geeft brood en vis.

Dia.

Hij zegt: *"Ik had honger en jullie gaven mij te eten, ik had dorst en jullie gaven mij te drinken. Ik was een vreemdeling en jullie namen mij op"*.

Dia.

Of Paulus: *"Bekommer je om de noden van de heiligen en wees gastvrij. Zegen uw vervolgers, zegen hen en vervloek hen niet"*.

Je kunt bang zijn voor vluchtelingen: het zijn er zoveel. Of bang voor de Islam en al die moslims en moskeeën. Maar dat is precies de verkeerde reactie.

Door goed voor hen te zijn, kunnen we hen iets van de goedheid van God laten zien. Zijn barmhartigheid. En misschien gaan ze dan naar hem vragen. In onze liefde herkennen ze Gods liefde. In onze zorg de oprechte zorg van God. In onze glimlach de glimlach van God.

Waarom brengt Hij anders al die mensen als een Lazarus bij ons in de poort?

2. Het gaat dieper.

Thema-dia

Want je kunt zeggen: we moeten dus voor vreemdelingen of vluchtelingen zorgen, omdat God dat wil. En dat is waar. Maar dan doe je het omdat het moet. En daar wordt een vluchteling niet warm van. De liefde mist. De nederigheid.

En je kunt dan allerlei smoezen verzinnen om dit bevel van God af te zwakken.

Zo van: "Ze komen alleen maar voor onze welvaart! Het zijn allemaal gelukzoekers op die rubberboten!".

Wat gewoon niet waar is.

Het overgrote deel vlucht voor oorlog, verkrachting en honger. Hebben verschrikkelijke dingen meegemaakt. Je laat echt niet voor niets je familie, je huis en je volk achter.

Hoeveel Nederlanders zijn er in de 2^e wereldoorlog niet op gammele vissersbootjes naar Engeland gevlucht?

Daarnaast: wat is er mis met het zoeken van geluk of welvaart?

Hoeveel Nederlanders zijn er niet naar Canada of Nieuw Zeeland geëmigreerd om meer ruimte en welvaart te vinden?

Daarom zegt de HERE meer.

Dia.

Leviticus 19: 34: *“Behandel vreemdelingen, die bij jullie wonen als geboren Israëlieten. Heb hen lief als jezelf, want jullie zijn zelf vreemdelingen geweest in Egypte. Ik ben de HEER, jullie God”.*

Jullie zijn zelf vreemdelingen geweest.....

De HERE vraagt inlevingsvermogen.

Sympathie.

Hij bedoelt: jullie weten toch hoe dat voelt!?? Om gediscrimineerd te worden. Om vernederd te worden. Om niets meer te hebben. Om je kinderen te verliezen.

Jullie weten toch hoe het was, toen jullie hulp kregen?

Hoe blij jullie waren toen jullie uit Egypte weg konden vluchten en een nieuw land kregen!?

Weten jullie het nog!

“Heb hen lief als jezelf, want jullie zijn zelf vreemdelingen geweest”.

Het gaat om liefde.

En liefde maakt vindingrijk.

Liefde ziet wat de ander echt nodig heeft.

Liefde vernedert de ander niet.

Liefde zoekt niet naar het minimale.

Dit wil niet zeggen, dat iedere vluchteling altijd in Nederland een status moet krijgen.

Als ze vlak bij huis opgevangen kunnen worden en dus snel weer terug naar hun eigen stad kunnen als er weer vrede is, dan is dat mooi.

Als er vrede is in hun land mogen ze ook vanuit Nederland weer naar hun land terugkeren. Je kunt ze zelfs vaak vanuit Nederland helpen om daar hun bestaan weer op te bouwen. Contact te houden.

Hun opleiding betalen. Voor hen blijven bidden.

Maar vluchtelingen jarenlang laten wachten... Lang in onzekerheid laten...

3. Dat geldt ook voor ons.

Thema-dia.

Want we zijn als christenen ook vreemdelingen.

Nee, we zijn niet in Egypte geweest. We zijn in Nederland geboren.

We leven in een van de meest welvarende landen van de wereld.

Onze familie woont hier.

En toch.

Juist omdat je christen bent kun je je in deze wereld een vreemdeling voelen.

Want als christen weet je van een paradijs.

Je hebt Christus leren kennen en je weet nu wat liefde is en vrede met God. Wat genezing is en vergeving.

Je weet van een nieuw paradijs. Van een leven zonder pijn. Van vrede tussen mensen. Een leven zonder angst, zonder oorlog, zonder verkrachting.

Een leven zonder zonden. Een hart zonder geheimen.

En hoe meer je daarvan weet, hoe meer je je een vreemde voelt.

Want het paradijs, vrede met God, een echt thuis..., ja, dat is de plek waar je thuis hoort.

Je kunt je een vreemde voelen, als je merkt hoe ver onze cultuur bij God vandaan is geraakt. Als om je heen vloeken klinken of pijnlijke scheldwoorden. Als mensen spotten met je geloof. Als je om je geloof in Jezus wordt buitengesloten. Of vervolgd.

Je kunt je een vreemde voelen van jezelf. Als je ziet wat je soms denkt of doet.

De verleiding om Jezus los te laten, om vrienden te worden van deze wereld kan heel groot zijn. want wie wil er nu een vreemdeling zijn?

Maar besef dan één ding heel goed: je bent geen vreemde voor God. Je hebt van hem een status gekregen: je bent zijn kind. En op een dag word je bevrijd en mag je thuiskomen. Je ontvangt asiel in zijn Koninkrijk.

Hou dat vast: je bent geen vreemde voor God.

Hij heeft je lief en hij geeft je honderden broers en zussen. Een nieuwe familie.

Verslap niet, broers en zussen.

Houd de woorden uit Hebréeën 13 in ere:

Dia.

“Houd de onderlinge liefde in stand en houd de gastvrijheid in ere, want zo hebben sommigen zonder het te weten engelen ontvangen. Bekommer u om de gevangenen alsof u samen met hen gevangen zat en om de mishandelden als om mensen, die net zo’n lichaam hebben als u”.

Gevlucht, gezien, geliefd.

Misschien wil God uw liefde wel gebruiken, zodat vluchtelingen zijn liefde en barmhartigheid gaan vinden en zich daar ten diepste veilig voelen.

Amen.